

Мєшков Я., Фоменко М.

НОВИЙ ДЛЯ УКРАЇНИ ВИД ГРИБА *RHODOVERONAEA VARIOSEPTATA* ARZANLOU, W. GAMS & CROUS З НПП «СЛОБОЖАНСЬКИЙ»

*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна
e-mail: yamshkv@gmail.com*

Mieshkov Ya., Fomenko. M. NEW FOR UKRAINE SPECIES OF FUNGUS *RHODOVERONAEA VARIOSEPTATA* ARZANLOU, W. GAMS & CROUS FROM THE NATIONAL NATURE PARK «SLOBOZHANSKYI». *Rhodoveronaea varioseptata* is registered in Ukraine for the first time from the territory of National park “Slobozhanskiy” (Kharkiv region). Criteria of recognition of morphologically similar species *R. varioseptata* and *Pleurophragmium parvisporum* (Preuss) Hol.-Jech. are given.

Гриб *Rhodoveronaea varioseptata* Arzanlou, W. Gams & Crous був описаний у 2007 р. як тип новоствореного роду *Rhodoveronaea*. Цей рід вирізняється від решти *Ramichloridum*-подібних грибів наявністю виступаючого комірця у базальній частині конідії та варіюванням кількості септ у спорах. Назва *Rhodoveronaea* походить від грецького слова *rhodon* – троянда, через червонувато-коричневе забарвлення конідієносців. Зараз у складі роду відомі лише два види: *R. varioseptata* та *Rhodoveronaea aquatica* Z.L. Luo, K.D. Hyde & H.Y. Su [1].

R. varioseptata дотепер відома за поодинокими знахідками з території Європи: Данія, Німеччина, Чехія, Швеція. Інформація про субстрату спеціалізацію гриба також потребує уточнення. Тип виду був виявлений на плодкових тілах ксилотрофного гриба *Bertia moriformis* (Tode) De Not., але потім гриб було виявлено на гнилій деревині *Carpinus betulus* L. [1 – 3].

Вид характеризується прямими чи хвилястими конідієносцями, до 125 мкм завдовжки та 3–5 мкм завширшки, поодинокими або зібраними у пучки, що у верхній частині несуть численні конідіогенні зубчики. Конідії поодинокі, блідо-коричневі, тонкостінні, гладенькі, еліпсоїдні або обернено-яйцеподібні, (8–)11–13(–15) × (2–) 3–4(–6) мкм, з виступаючим базальним комірцем, кількість септ може варіювати від 0 до 3, що стало причиною найменування виду. Згідно останніх молекулярних досліджень гриб відноситься до родини Rhamphoriaceae Réblová, класу Sordariomycetes O.E. Erikss. & Winka, відділу Ascomycota Caval.-Sm. [1, 4].

Слід зауважити, що у даного виду є доволі поширений вид-двійник: *Pleurophragmium parvisporum* (Preuss) Hol.-Jech. Можна припустити, що принаймні частина старих знахідок, які були визначені як *Pleurophragmium parvisporum* насправді є *Rhodoveronaea varioseptata*. *P. parvisporum* відрізняється від *R. varioseptata* дещо більшими за розмірами темно-коричневими конідієносцями 100–300 мкм завдовжки та більшими конідіями, 10–20 мкм завдовжки, у яких відсутній виражений базальний рубчик [1, 3].

Наша знахідка (зразок CWU Мус AS 7869) була зібрана О.Ю. Акуловим, доцентом кафедри мікології та фітоімунології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна 25 жовтня 2020 р. на старих стромах ксилотрофного гриба *Nemania* cf. *serpens* (Pers.: Fr.) S. F. Gray на гнилій деревині *Populus tremula* L. на території НПП «Слобожанський» в околицях м. Краснокутськ Харківської області.

Після ревізії трьох інших зразків з території НПП «Слобожанський», які були попередньо визначені як *P. parvisporum*, один (CWU Мус AS 7792) було перевизначено як

R. varioseptata. Цей зразок був зібраний О.Б. Зленко на гнилій гілці листяного дерева 27 липня 2013 р. Дотепер *Rhodoveronaea varioseptata* не було зареєстровано в Україні.

Роботу виконано під керівництвом О.Ю. Акулова к.б.н., доцента кафедри мікології та фітоїмунології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Список використаних джерел

1. Arzanlou M. et al. Phylogenetic and morphotaxonomic revision of *Ramichloridium* and allied genera // *Studies in Mycology*. – 2007. – Vol. 58. – P. 57-93.
2. GBIF – Global Biodiversity Internet Facilities. URL: <http://www.gbif.org>
3. Réblová M. et al. Teleomorph of *Rhodoveronaea* (Sordariomycetidae) discovered and re-evolution of *Pleurophragmium* // *Fungal Diversity*. – 2009. – Vol. 36. – P. 129.
4. Réblová M., Štěpánek V. Introducing the Rhamphoriaceae, fam. nov. (Sordariomycetes), two new genera, and new life histories for taxa with *Phaeoisaria*- and *Idriella*-like anamorphs // *Mycologia*. – 2018. – Vol. 110. – №. 4. – P. 750-770.

